

ਪਿੱਥ ਪਿੱਡ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸਰਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਨੇ ਪਿੱਥ ਪਿੱਥ (ਨੇੜੇ ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ) ਵਿਚ ਉਲਟੀਆਂ-ਟੋਟੀਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਪਿੱਡ ਵਿਚ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਅਗਿਆਨਤਾ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਫੈਲੀ ਹੈ। ਆਲਾ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕੌਣ ਦਸੇ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪਿੱਡ ਪਿੱਥ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ 12500 ਪਿੱਡਾਂ ਵਿਚ ਬਿਮਾਰੀ ਅਗਿਆਨਤਾ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੈ ਪਲੈਨ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਦੁਰ ਕਰਨ ਦੀ? ਇਹ ਪਲੈਨ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦਸ ਸਾਲਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪਲੈਨ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਹੀ। ਤੁਹਾਡੀ 42 ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਕਾਹਦੇ ਲਈ ਹੈ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ-ਸੁਖਗ ਪੀਣ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ? ਲੋਕ ਜਥੇਦੰਦੀਆਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਖੱਦਰਧਾਰੀ ਚੰਧਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ

ਇਕ ਬਖ਼ਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਾਨਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਸੁਣਵਾਈ ਵੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿੰਮੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕੰਮ ਨਾ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਆਉਣ 'ਤੇ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਸਗੋਂ ਮੰਤਰੀ ਅਫਸਰਸ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇਣ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ। ਬਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਖੱਦਰਧਾਰੀ ਚੰਧਰੀਆਂ (ਗੁੰਡਿਆਂ) ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਵੇ। ਬਿੱਟਾ ਨੇ ਇਸੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰੇਅਮ ਸੁੱਤੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਜਾਣ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਝਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਕ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰੇਅਮ ਸੁੱਤੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਜਾਣ। ਇਹ ਸੁੱਤੀਆਂ ਕਦੂੰ ਵੱਜਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੈ।

ਡੈਮਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਸੁਵਿਆਂ ਤੱਕ ਮਹਿਦੂਦ ਨਹੀਂ

ਅਲਮਾਤੀ ਡੈਮ ਦੀ ਉਚਾਈ ਵਧਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਅੰਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇਕ ਵਿਵਾਦ ਛਿੜ ਪਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਮੁੱਦਾ ਟੈਕਨੀਕਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਉਹ ਹੁਣ ਸਿਆਸੀ ਮੁੱਦਾ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਹੱਦ ਲੱਭਣਾ ਹੁਣ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਡੈਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਵਿਵਾਦ ਛਿੜ ਪਏ ਹਨ, ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਤਫਾਕ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹੈਂਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਾਲੇ ਕਦੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਂਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਭੁੱਖ ਜਾਏ। ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਆਧੁਨਿਕ ਮੰਦਰ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਭੁੱਖਣ ਦਾ ਮਸਲਾ ਨਵਾਂ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਬਣਾ ਕੇ ਹੱਦ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਰ ਇਕ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਦ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪੁੰਚ ਸੁਹਿਦਰਤਾ ਵਾਲਾ ਤਕਨੀਕੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇ। ਸਾਂਝੇ

ਫੌਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਹੈ।

ਇਕ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨਹੀਂ, ਪੰਜ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਪਿਛਲੇ ਤੌਰੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਾ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਇਹਦਾ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਹਿਮਾਣਾ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤੁੱਕ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਸਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਤਾਬਕ ਢਾਲ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਗੇ। ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪੰਜ ਨਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰ ਉਸਾਰੇ ਜਾਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਲੀ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਤੇਰੋਨੇਜ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਲੰਧਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਪਟਿਆਲਾ, ਬਿੰਡਿਆਂ ਅਤੇ ਬਟਾਲੇ ਦਾ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕੁੱਝ ਨਾ ਕੁੱਝ ਗੰਦ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਸਕੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਵੱਲ ਬਹੁਤਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨਾਲ ਮੋਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ? ਇਹ ਮੁਰਦਾ ਟੁੱਟ ਨੂੰ ਜੀਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਐਵੇਂ ਫੜ੍ਹਲ ਕਸਰਤ ਹੈ।

ਔਰਤ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਕਦਰ

ਇਕ ਸਰਵੇਂ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਸੰਬਾਲਣ ਲਈ ਜੋ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਡਿਊਂਡੀ ਹੈ ਪਰ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਜਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਫਾਲਤੂ ਅਤੇ ਫੜ੍ਹਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਤਜ਼ਰਬਾ ਅਥਰਹ-ਗੰਗਾਨਗਰ ਦੇ ਇਲਾਕਾ ਪਿੱਡ ਪੰਜਵਾਂ ਮਾਡਲ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਪਿੱਡ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਨਾਟਕ ਕਰਨ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਨਵਾਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨਾਟਕ ਰਾਤ ਇਕ ਵਜੇ ਖਤਮ ਹੋਇਆ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੱਤ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁੱਜਣਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਤੁਰਨ ਦੀ ਕਾਹਲੀ ਸੀ ਪਰ ਇਕ ਸਾਥੀ ਨੇ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਹ ਦੇ ਘਰ ਚਾਹ ਪੀ ਕੇ ਜਾਈਏ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਵੀ ਕਿ ਚਾਹ ਦੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਬੜਾ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ, ਮੈਂ ਨਾਂਹ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਚਾਹ ਦੀ ਕੋਈ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ ਉਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਸੁੱਤੀਆਂ ਪਈਆਂ ਨੂੰ ਜਗਾਇਆ ਤੇ ਚਾਹ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਮੈਂ ਬੜਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਤ ਇਕ ਵਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁੱਤੀਆਂ ਪਈਆਂ ਨੂੰ ਜਗਾ ਕੇ ਇਹ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਰੋਸ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਪਰ ਇਹ ਦੇ ਪੱਛੇ ਮਾਨਸਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਦੇ ਮਰਦ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਔਰਤ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੀ ਕੋਈ ਵੁਅਕਤ ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਭੁਕਾ ਕੇ ਅਫਸੋਸ ਤੇ ਹੋਇਆ ਪਰ ਉਸ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਸੰਦੀਪ ਜੋਸੀ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਟੂਨ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸਹੁ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਹਰ ਰੋਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਅਰੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਗਵਰਨਰ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੈ? ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਨਰਾਜ਼ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਗਰੂਪ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਜੀਗੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਉਹ ਵੀ ਇਕ ਅਸਲੀਅਤ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹਦਰਾਸ਼ਤ ਕਰਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।